

Symbol of Our Rights
and Liberties

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA

ЗА
СОБОРНІСТЬ
САМОСТІЙНІСТЬ
ТА
ДЕМОКРАТІЮ
УКРАЇНИ

PIK LXV. Ч. 9. СКРЕНТОН, ПА. ЧЕТВЕР, 13 БЕРЕЗНЯ 1975.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ — PRICE 25 CENTS SCRANTON, PA. 18503 MARCH 13, 1975. YEAR LXV. No. 9.

Що в світі:

СВІТЛИЧНИЙ, ЧОРНОВІЛ І ГЕЛЬ ЗНОВУ ПЕРЕВЕЗЕНІ ДО ТАБОРІВ

Пресова Служба ЗП УГВР з 7 березня ц. р. подала, що в другій половині січня ц. р. Івана Світличного знову перевезли до Пермських таборів, а В'ячеслава Чорновола і Івана Геля до Мордовських. Як вже повідомляла раніше українська преса, восени м. р. органи КГБ привезли Світличного з табору до в'язниці у Києві, а Чорновола і Геля до Львова.

Метою КГБ було засобами посиленого тиску змусити тих українських патріотів

покаятися. Ця проба не вдалася, і підсудних перевезено до таборів.

Також на захід предісталася вістка, що в Західній Україні не перестають відбуватися судові процеси. Комуністичні прокурори обвинувачують підсудних за їх вияв самостійницьких думок, за поширення нелегальної літератури, за ніби створення нелегальних організацій, які головним собі завданням ставлять ширення думок про відірвання України від СССР.

ХРОНІКА ПОДІЙ ТИЖНЯ

У зв'язку з перебуванням в Китаю голови советської делегації Леоніда Гльчєва для полагодження советсько-китайських прикордонних спорів, а зокрема звороту советського гелікоптера, советська преса повила натиск на Пекін.

У "Правді" появилася стаття з вимогою, щоб з китайської сторони пороблено "конструктивні кроки" для нормалізації стосунків між обома країнами. Ще більше відчутний натиск у формі заарантованого владом обміну листами між генсекретарем КПСС Л. Брежнєвим і командирами далекосхідних військ СССР. У листі до генсекретаря командири далекосхідних гарнізонів складають запевнення, що вони в повній бойовій готовості захищати державні інтереси в цьому районі.

У Вашингтоні проголошено офіційно початок святкування для відзначення 200-річчя Незалежності США, з днем 1-го березня 1975. Святкування проходять під кличами "Спадщина '76'", "Фестиваль США" і "Горизонт '76'". Около 2,500 місцевостей згодосило вже участь у цих святкуваннях. Зокрема велику активність виявляють етнічні комітети.

Вже зголошено виступи грецької, німецької, словацької, чеської, жидівської та інших груп в різних місцевостях країни. З української сторони створено вже кілька місцевих комітетів та оформлено під керівництвом УККА Крайовий Комітет святкування 200-річчя американської незалежності.

У зв'язку з бюджетовими скороченнями теперішня адміністрація президента Дж. Форда скреслила в новому бюджеті зовсім позицію 1,8 мільйона доларів, призначену на етнічні студії.

Програму етнічних студій започатковано ще в 1965-му році. Сьогодні ця програма вже досить розроблена і спопуляризована, тому скреслення порівняльно невеликої суми було б великим ударом для різних ет-

нічних комітетів, які розробили пляни проведення етнічних студій з допомогою держави. Листи і протести з цього приводу можна слати на адресу: The Honorable Daniel J. Flood, Chairman of U. S. House of Representatives Sub committee of Appropriations for Health, Education and Welfare, Washington, D. C. 20510.

Комісія Людських Прав Об'єднаних Націй проголосувала великою більшістю резолюцію з осудом Ізраїлю за нищення святинь в Єрусалимі та порушення людських прав і обмеження релігійних практик в Ізраїлі для інших релігійних груп. Також в резолюції поставлено вимогу, щоб Ізраїль звільнив архієпископа Єрусалиму Гіларіона Капуччі, якого ізраїльський суд засудив на 12 років в'язниці за пачкування зброї для арабських терористів. Проти цієї резолюції голосували західні держави і Америка.

Америка відкликала обмеження на продаж зброї і допомогу для Пакістану. Цей відклик вможливує Америці поновити доставку всієї зброї для Пакістану, як теж ведення іншої допомоги. Крок Америки викликав гострі протести з боку Індії.

Советський уряд підготував з'їзд комуністичних партій Європи в Будапешті. Підготування до цього нового Комінтерну ведуться вже від кількох місяців. Оживлення діяльності комуністичних партій різних європейських країн помітне у зв'язку з економічною кризою і догідним положенням для підривної діяльності та агітації. Московська "Правда" так і пише, що "Горизонт капіталістичного світу палає блискавками наростаючої класової боротьби!"

Американський державний секретар Генрі Кіссінджер заявив, що Америка планує прининити економічне ембарго проти комуністичної Куби та по 14-тих роках встановити нормальні стосунки між обома країнами, якщо Куба виявить готовість до співпраці.

ПОМЕР ПОЕТ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Сл. п. Олесь Бабій

З Шикаго, Іл. прийшла до редакції вістка, що там 2-ого березня ц. р. помер на 78 році життя визначний поет українських визвольних змагань д-р Олесь Бабій.

Сл. п. д-р Олесь Бабій народився 17 березня 1897 року. Був активний в українському політичному та громадському житті. Був учасником Українських Визвольних Змагань, хорунжим УГА, та співробітником Пресової Кватери Київської Формациї Січових Стрільців.

Д-р О. Бабій брав участь в установчому конгресі Організації Українських Націоналістів в 1929 році і за те польський суд був засудив його на 4 роки ув'язнення.

Поет і письменник д-р О. Бабій є автором багатьох збірок поезій як: "За щастя оманю", "Поезії", "Ненависть і любов", "Гуцульський курінь" (поема), "Гнів" (збірка новель); повістей — "Перші стежі", "Останні", "Дві сестри".

На еміграції вийшли його збірки поезій: "Жинва" та "Світ і людина". Він був співробітником "Літературно-Наукового Вісника" та "Вісника".

Похован сл. п. д-ра Олесь Бабія відбувся в середу, 5-го березня 1975 року, в Шикаго, Іл.

ВІЧЕ В ОБОРОНІ МОРОЗА І БУКОВСЬКОГО

Комітет оборони советських політичних в'язнів у Нью-Йорку прислав повідомлення, що у вівторок, 18-ого березня, відбудеться віче в обороні Валентина Мороза і Владимира Буковського о год. 7:30 вечером в приміщенні Церкви Св. Марка (2-га авеню і 10-та вулиця) в Нью-Йорку.

Головним доповідачем буде кол. Радянський політв'язень Павел Літвінов, який в обороні Мороза і Буковського є представником Хроніки поточних подій. Також Сартре, Жорес Медведєв, доповідатимуть відомий Ерих Фромм, проф. Ноам американський драматург Ерик Бентлі; адвокат Кон-Морріс, голова американськ-рад Линн; Богдан Денич; кого відділу Міжнародної відомий американський фі-

лософ Джордж Новак; та Адриан Каратницький від Комітету оборони радянських політичних в'язнів. Спонсорами цього дня є фундація миру імені Бертранда Расселя, Павел Літвінов, Андрей Сахаров, та Іжі Пелікан.

Около двісті визначних наукових і політичних діячів прилучилися до заклику в обороні Мороза і Буковського, між ними Пан-Поль Сартре, Жорес Медведєв, доповідатимуть відомий Ерих Фромм, проф. Ноам американський драматург Ерик Бентлі; адвокат Кон-Морріс, голова американськ-рад Линн; Богдан Денич; кого відділу Міжнародної відомий американський фі-

Що в Україні:

УКРАЇНА МАЄ ДОДАТКОВО ВИКОНАТИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

В "Народній Волі" вже додаткові зобов'язання, було повідомлення про те, В газеті сказано, що в що Україна мала виконати 1975 році Україна додатково економічні зобов'язання та понад плян має виробити відповідну кількість сирини — 3 мільйони двісті тирівцю і продукції. Тепер, як сяч метрів тканин, 1 мільподада комуністична преса, йон пар взуття, три мільйон "Ізвестія" з 25 лютого 1975, ни чотириста тисяч порце-Україна має виконати ще льново-фаянсової посуду,

Що в Америці:

8 БЕРЕЗНЯ ПОЧАТОК ДІЙ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

Управа СФУЖО подає до Міжнароднім Роком Жінки 8 березня 1975 р. проголошений Секретаріатом Об'єднаних Націй Днем Жінки у світі.

Уряд СССР уже від років використовує цю дату для пропаганди, якої головним мотивом є рівноправність жінки в Советському Союзі і пов'язані з нею, але неіснуючі привілеї жінки.

Натомість уряд УССР стосує до української жінки незаконне судівництво, оперте на засаді збірної родинної відповідальності і в висліді того існують — беззосновні арешти жінок, відбирання дітей від засуджених і розлука родин, слідство з тортурами арештованих для вимушення зізнань або покаєнних заяв, високі виміри кари, неспівмірні до неіснуючих або незначних провин, вивози для відбування присудів поза межами України, нелюдські умовини в тюрмах і таборах, пов'язані з голодом, браком медичної допомоги, та заборонами — зв'язків із рідними, харчових і одягових посилок, вживання рідної мови, поселювання в віддалених

місцевостях після відбутої кари. Усі подані тут практички — негуманні. Вони є запереченням Прав людини, зокрема засади Універсальної Деклярації Людських Прав. Це переслідування української жінки є оперте на її національній приналежності і є загрозою для існування й росту українського народу.

Тому обов'язком українців у вільному світі — стати в обороні переслідуваної, але нескореної жінки на Рідних Землях і на територіях заслання, зокрема в тюрмах і таборах. Нехай День 8 березня 1975 р. стане початком нашої дії в її користь!

Далі управа СФУЖО закликає і просить організувати й підтримувати демонстрації з вимогою амнестії для жінок-політв'язнів, вислати петиції зі збірними підписами до ОН на руки ген. секретаря Курта Вальдгайма, на руки ген. секретаря Міжнародного Року Жінки Гельві Сіпілі і на руки представників держав-членів ОН.

Восьме березня — це початок дій в обороні української жінки!

ФИЛАДЕЛФІЯ ВШАНОВУЄ 22 БЕРЕЗНЯ ГЕНЕРАЛА Р. ШУХЕВИЧА-ЧУПРИНКУ

Кореспондент з Філадельфії, Па., мгр. О. Луцький прислав повідомлення, що створений Громадський Комітет під протекторатом УККА рішим відзначити 25-річчя смерти Головного Командира УПА ген. Р. Шухевича — Чупринки величавою Святочною Академією 22 березня ц. р. в залі Мейнор Джуніор Каледжу, Сестер Василян у Факс Чейсі.

З того приводу Громадський Комітет видав такий заклик до всіх українських організацій Філадельфійської Округи: Громадський Комітет для відзначення у Філадельфії 25-их роковин з дня героїської смерті на полі слави Головного Командира Української Повстанської Армії сл. п. ген. - хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки просить комбатантські, молодечі та громадські організації взяти участь в одностроях з прапорами так у Святочному Апелі в часі Академії в пошану сл. нам. Генерала Шухевича в суботу, 22-го березня 1975 р. в аудиторії Мейнор Джуніор Каледжу Сестер Василян у Факс Чейсі, як і в Панахи-

дах в неділю, 23-го березня: о год. 12:30 в катедрі УКЦеркви Непорочного Зачаття при вул. Френклін, та в соборі УАПЦеркви св. Володимира при 5-ій вул. в год. 11:45. Звіт Святочного Апелю прийме і символічно згодосить Генералові Шухевичу-Чупринці кол. Головнокомандуючий Української Національної Армії ген. штабу генерал - полковник Павло Шандрук. Збірка прапорноносців перед початком Академії о год. 5:45 ввечері в долінній залі школи.

Громадський Комітет закликає всі молодечі організації взяти численну участь у Святочній Академії і Панахидах у своїх організаційних одностроях з прапорами. Вступ на Академію для молоді в одностроях - вільний.

Українці Великої Філадельфії і околиць! — Візьмемо всі численну участь у Святочній Академії і Богослуженнях у Церквах, щоб достойно і соборно вшанувати пам'ять Генерала Романа Шухевича — Чупринки, цього Великого Державного Мужа-Соборника, Головного Командира Української Повстанської Армії, який 25 років тому поляг на полі слави у бою з відвічним ворогом України за святі ідеали відновлення Української Незалежної і Соборної Держави.

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA

440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503
Phone: 342-8897 (Area Code 717)

Ukrainian weekly published every Thursday by the Ukrainian Workingmen's Association, except 2 weeks in July and 1 week in November. Home Office Address: 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503 Phone: 342-0937 — 347-5649. (Area Code 717)

Entered as second class mail matter October 23, 1942, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided under the provisions of section 532 P. L. and R.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕПЛАТА:
In USA and Canada per year \$5.40	В США і в Канаді річно — \$5.40
" " " " per six months \$2.70	В США і в Канаді піврічно — \$2.70
In other countries	В інших країнах:
per year \$6.20	річно \$6.20
per six months \$3.10	піврічно \$3.10

Ціна одного примірника 25 центів

Статті, підписані власним підписом авторів, не конче висловлюють погляд редакції, і за них відповідають самі автори.

Редакція застерігає собі право скорочувати і поправляти надіслані статті. В тих справах Редакція не вступає в ніяке листування з авторами. Незамовлені і невикористані матеріали звертаються лише тоді, коли автор статті чи допису виразно це тобто застеріг і коли долучив завербовану до себе коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає!

ЗАГРОЗА ДЛЯ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ СПРАВИ

Саме в часі, коли частина нашої еміграційної громади завзято обмірковувала і передискутовувала, чи нам потрібно Українського Конгресового Комітету, чи ні, досі інертна російська група створила аналогічну до нашої організацію, а саме Конгрес Російських Американців.

Два роки існування цієї російської організації позначені досить показними досягненнями, а саме в тому часі основано бюлетень "Руський Американець", пороблено заходи щодо допомоги в рамках "Студій Етнічної Спадщини", пороблено заходи щодо отримання стейтової допомоги для ведення культурної роботи, наладжано співпрацю з організаціями оборони людських прав, пороблено заходи про опублікування документів про примусову репатріацію советських громадян та, вкінці, пороблено заходи для зміни закону про "Поневолені нації", бо він є ніби дискримінуючим для російського народу.

Остання позиція в діяльності російської групи в Америці приневолює звернути увагу на новий фактор, якого з нашого боку досі належно не оцінено, а це на активізацію російської групи на еміграції і на нову ситуацію, в якій треба вести діяльність нашим центральним організаціям у ширенні правди про Україну та в обороні прав українського народу.

Нема сумніву, що російська група на еміграції довгий час не могла виробити собі якоїсь позитивної політичної програми, бо важко було їй погодити якоесь своє антикомуністичне наставлення з одночасним менше чи більше очевидним схвалюванням большевицьких дій для розбудови і зміцнення імперії. Формулу знайдено з появою так званих "дисидентів", і хоча ніхто з провідних росіян на еміграції не називає себе сьогодні "дисидентом", на ділі станули вони на платформу "дисидентів", визнавши провідних діячів з-між "дисидентів" - емігрантів своїми речниками.

Мова тут не тільки про О. Селженіцина, який своїми несподіваними заявами, аж до того, що теперішню імперію каже поділити на самостійні держави, визнавши незалежність навіть за Україною (частинно!), а Росії звернутися до освоєння своїх власних теренів з Сибіром у центрі, стає популярним.

Мова тут і про "дисидентів" у цілому світі, де є багато провідних російських політичних діячів, письменників, поетів, критиків, майстрів балету, музиків. Між ними Андрій Синявський, Віктор Некрасов, Фіосиф Бродський, Александр Галич, Наум Коржавін, і далі — Павел Літвінов, Рой Медведєв, Владімір Максимов і багато інших.

Вплив цих людей на хід подій в Європі і в Америці величезні. Перед ними відкриті двері інститутів, університетів, викладових заць, наукових установ аж до Капітолю і Білого Дому. Передові європейські і американські журнали й часописи віддають радо свої сторінки для виступу російських дисидентів. Для них теж відчинені двері до телевізії і радіостанцій.

Вже побіжний перегляд виступів цих російських "дисидентів" виявляє, що коли в питанні оцінки, чи критики, советського устрою у них є значні розбіжності, від прямої відкритої оборони режиму Роем Мелведєвим до гострого засудження режиму, наприклад, А. Синявським, але в одному всі вони одностійдні, а саме в потребі збереження цілості російської імперії.

З усіх них єдиний Левітін-Краснов визнав недавно за Україною право на незалежність, а решта у своїх поглядах на питання перебудови СССР на ряд незалежних держав чи навіть на федерацію зближена по поглядів Павла Літвінова, який на сторінках паризької польської "Культури" висловився, що "Самостійність України — нереальна справа", та що він симпатизує тільки з тим відламом українців, що, є можна сказати, філологічно-культурного характеру, який бореться за самостійність і незалежність культури та мови... (!)

Діяльність цієї великої російської групи "дисидентів" у погодженні і співпраці з існуючими еміграційними російськими групами створює поважну загрозу для тих

Що пишуть і говорять:

РЕЛІГІЙНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В УКРАЇНІ

У зв'язку з відвідинами понад 1.200, в 1961 р. — 528. екзарха московського патріарха в Україні Митрополита Філарета в Америці Українська Інформаційна Служба "Смолооскип" приносить уривки з підпільного "Українського Вісника ч. 7-8" про релігійні переслідування в Україні:

"На дорогах сіл Бабухів, Вербілівці, Залужжя - Рогатинського району на Івано-Франківщині, вночі на 19 грудня 1973 р. було поспіляно й побито всі хрести, з яких декотрі знаменували скасування панщини". "Може після цих небагатьох перелічених нами фактів екзарх України Філарет не наважиться більше заявляти про те, що йому невідомі випадки реквізиту церков і утиски віруючих за останні роки".

"А може екзарх скаже, — пише в іншому місці "Український Вісник", — куди він подів отця Саву з Київського собору св. Володимира після того, як він почав виступувати проповіді на українській мові? А може він скаже, чому у 1972 р. в Одеську духовну семінарію з Львівщини було прийнято тільки 4 студенти? Чому в семінарії панує шовіністична атмосфера? Чому в церквах в Україні Богослуження відбувається на російській мові, крім західних областей і то не скрізь, бо на Волині в церквах майже всюди панує російська мова? Чому нема релігійної літератури на українській мові? Ні, екзарх на ці питання не відповідає. Це зробимо ми за нього. Тому, що в Україні нема офіційної української церкви. Москва узурпувала Українську Православну Автокефальну Церкву на Сході в 30-рр, а Греко-Католицьку на Заході — в 40 рр. Через Московську православну церкву здійснюється русифікація. На керівні посади в церкві ставиться пошашне бидло, яке думає тільки про свої землі блага і дістає подання від діявольських властей за свою фарисейську чорну справу".

"На Сході України майже ніде по селах не побачите церкви. А колись вони були у кожному селі. Чорну справу там зроблено ще в зловісні 30 роки. Те ж саме поступово робиться тепер на Заході України.

Так, на Львівщині, після війни діючих церков було скромних осягів, що їх здобула українська громада у вільному світі у пропагуванні нашої справи.

Як бачимо з повідомлення Конгресу Російських Американців, росіяни роблять навіть заходи для зміни закону про "Поневолені нації", яким визнано поневолення народів у межах сучасного СССР. При всій діалектиці, ніби заходи спрямовані в обороні доброго імені російського народу, стає ясно, що йдеться тут взагалі про поборювання концепції визволення і усамостійнення цих народів.

Не менше показаною з цього погляду треба вважати, наприклад, візиту письменника Владіміра Максимова в голови Американської Робітничої Федерації і Конгресу Індустриальних Організацій Джорджа Міні. Джордж Міні відомий з своєї гострої критики Советського Союзу, це саме завдяки йому і іншим робітничим провідникам появилися брошури про невірливу працю і про гноблення національностей в СССР. Нема сумніву, що Владімір Максимов постарався поінформувати Міні про стан в СССР під таким кутком, щоб цей робітничий провідник не робив далі якихсь "помилки", коли до нього підійде "лаббі" від поневолених народів.

Щоб протидіяти цим і подібним ходам, треба стежити пильно за виступами російських діячів та зокрема вивчати методи праці новопосталих російських організацій. У цих методах, починаючи вже від самої назви, є багато нового і повчального для нас, і над цим питанням варта ще зупинитися окремо.

Суспільні проблеми:

СПІВПРАЦЯ УРСОЮЗУ — УНКА

Д-р В. Шандор

Кожна історично переломова доба в житті народів, накладає на його провідну верству особливі завдання. Це відноситься в першій мірі до провідної верстви народів сучасного стану державно визвольної справи України, таке особливе завдання спадає і а українське суспільство у вільному світі взагалі та в ЗДДА зокрема.

Активізацію УРСоюзу в системі УНКА вислакою туди своїх представників треба розуміти власне по лінії особливих завдань, які випливають із потреб сучасної політичної ситуації в Україні і в світі.

В довговіковим розвитку українського народу зауважуємо, що його невдачі в історично переломових добах були часто спричинені не так переважаючи силою ворогів, як радше браком належної власної підготовки до даного моменту. На жаль, мусимо й зараз ствердити існування такого стану, то є браку належної підготовки до назриваючих подій в нашій політичній житті в ЗДА і у вільному світі взагалі. До тих рішачючих подій ми мусимо бути приготовані, бо інакше нас історія правом відсудить як генерацію, що не зрозуміла добу в якій жила та її потреби.

"В січні 1974 р. виключено студента Львівського медичного І-ту М. Мельника за те, що поніс квіти на могили стрільців УГА, на Янівському цвинтарі..."

"В м. Козова, на Тернопільщині, в 1973 р., оштрафовано на 50 руб. священника тільки за те, що він на годину продовжив Богослуження в церкві..."

Про переслідування українських католиків "Український Вісник" пише: "Найжорстокіших переслідувань зазнають українські католики в Україні і у всій імперії."

"Після насильної ліквідації Української Католицької Церкви на Західно-українських землях після II світової війни українські католики ведуть нерівну боротьбу за свої права."

Всі церкви, де священники не прийняли унії з московською церквою, були закриті і приречені на поступове руйнування. Подекуди парашини не віддали ключів від церков властям і збиралася на молитву самі, без священників, потаємно. Та в останні роки репресії посилюються. Особливо після того, як В. Маланчук на одному з засідань Політбюро КПУ визнав, що Католицька Церква в Західній Україні не цілком ліквідована, що партії треба більше уваги приділяти боротьбі з нею, бо вона завше, мовляв, ішла в авангарді українського націоналізму.

Після того, ще більше переслідувань зазнають українські католицькі священники, які в надзвичайно важких умовах здійснюють свою духовну місію. Над ними знущаються, кидають до в'язниць, катують."

"Разом з багатомільйонним волелюбним українським народом ведуть боротьбу українські християни всіх віросповідань за свої національні і духовні права".

Уважаємо, що УРСоюзом, оновленням своєї співпраці в УНКА зробив правильне рішення й виявив належне зрозуміння до потреб української справи. Хочемо вірити, що цей вияв доброї волі знайде свій аналогічний відгук і в провіді УНКА, бо тільки на такій базі взаємної доброї волі можна дійти до спільного знаменника.

Поза системою УНКА означають ще й далі молодечі й громадські організації, які, для повного заокруглення повинні мати місце в органах цієї центральної установи. Для кожного державно думуючого й діючого громадянина мусить бути ясним, що тільки на спільній громадській та демократичній платформі українського загалу — є можлива широко закроена і на міжнародній базі ведена українська визвольна справа.

(Продовження на стор. 4-18)

Справи Союзу:

ПРОТОКОЛ

звичайного засідання Виконавчого Комітету УРСоюзу, яке відбулося дня 31-го січня 1975, в приміщенні Головної Канцелярії в Скрентоні.

Присутні: Іван Олексин, голова, проф. Степан Віхар, 1-ий заступник голови, ред. Ярослав Пронько, 2-гий заступник голови, Анатоль Білоцерківський, заступник голови на Канаду, д-р Роман Ричок, головний секретар, д-р Мирослав Чаповський, заступник головного секретаря, Едвард Попіль, фінансовий секретар-касір, Йосиф Харина, заступник фінансового секретаря-касира, д-р Василь Верган, головний редактор "Народної Воли".

Наради відкрив о годині 9-ій рано і ними проводив голова І. Олексин, подавши слідуєчий порядок дня:

1. Відкриття нарад.
2. Читання і прийняття протоколу з попереднього засідання Виконавчого Комітету.
3. Звіти членів Виконавчого Комітету і головного редактора "Народної Воли".
4. Дискусія над звітами і прийняття ухвал.
5. Справи оселі "Верховина" в Глен Спей.
6. Справи видавництва "Народної Воли" і друкарні.
7. Фестиваль Молоді.
8. Різні.

Порядок нарад прийнято без змін.

Відкриваючи наради, голова І. Олексин поінформуввав присутніх, що засідання Виконавчого Комітету скликано скорше, як було заплановано тому, бо причиною для цього була втрата будинку на "Верховині" через пожежу. У зв'язу з тим для справ оселі треба буде присвятити більше часу, по-важно застановитися над ситуацією, прийняти відповідні рішення та висести ухвали.

Протокол з останнього засідання Виконавчого Комітету (11/30/1974) — який був поміщений в "Народній Воли" ч. 49 з 26-го грудня 1974 — на внесення Я. Пронька, підтримане С. Віхаром — рішення прийняти без читання.

ЗВІТИ

Фінансовий секретар-касір Е. Попіль передав усім присутнім копії фінансового звіту УРСоюзу і оселі "Верховина" за 1974 рік. Аналізуючи їх, зазначив, що вони не є ще докладні тому, що за минулий рік неотримано ще усіх банкових звідомлень і не включено до звітів залеглих і передплачених трансакцій.

Представлені звіти вміщують у собі виключно готівкові трансакції, приходи і розходи. Пояснюючи поодинокі позиції, стверджує, що за минулий рік були більші виплати в провінції з 1973-ім роком за дозрілі поліси, передчасні звороти в готівці, посмертні забезпечення та адміністративні видатки.

Оселя — подібно як і в попередніх роках, не є доходним підприємством і виказує втрату за 1974 рік.

Перший заступник голови, С. Віхар — крім праці в підготовці конференції Ініціативного Комітету Молоді — про що буде мова в окремій точці, запланував в Дітроїті відвідування 65-тилітнього Ювілею УРСоюзу та влаштування прогульки на оселю "Верховини".

Другий заступник голови, Я. Пронько — поінформував про видавничу працю англійського журналу "Форум",

випуск останнього числа та підготовки до друку чергового, яке появиться в лютому ц. р.

Заступник голови на Канаду, А. Білоцерківський — в грудні місяці відбув організаційну поїздку до Торонта — де крім приєднання нових членів, працював над упорядкуванням діловодства у відділі в Скарборо, зокрема поробив заходи для підшукування нового секретаря. Поінформував про необхідність відвідати деякі місцевості в провінції Онтаріо для налагодження праці у відділах.

Заступник головного секретаря, М. Чаповський у звіттовому періоді присвятив час для слідуєчих справ:

- 1.) призначення нового секретаря у відділі ч. 78, в Аллентовні, Па.
- 2.) праця над основанням нового відділу в стейті Мейн.
- 3.) був у постійному контакті з краєвим провідником Пласту п. П. Дорожниським з метою основання і розбудови нового пластового відділу в Нью Йорку.

З а с т у п н и к ф і н а н с о в о г о секретаря-касира, Й. Харина — крім праці на оселі "Верховині", про справи якої буде звітувати в окремій точці нарад, багато часу присвятив для організування нових членів та ведення 224-го відділу в Бостоні.

Головний секретар Р. Ричок — виготовив звіт рекордового департаменту, копії якого отримали усі присутні. Аналізуючи рекордовий звіт за 1974-ий рік треба ствердити, що протягом року вписано до Союзу 1,194 нових членів (819 дорослих і 375 дітей). В порівнянні до попередніх років — це приблизно нормальний прихід нових членів. Однак високе число членів, які відійшли від Союзу — в кінцевому результаті привело до невідрадого явища, до убутку членства. В рубриці активних і неактивних членів за 1974 рік виказується загальну втрату на 82 членів.

Основною причиною упадку членства це:

- 1.) Викреслення членів за неплатення вкладок (326);
- 2.) виплата готівки за дозрілі поліси (367);
- 3.) передчасна продаж поліс (166);
- 4.) смертність (205);
- 5.) перехід на виплачене забезпечення (103).

Крім праці зв'язаної з веденням рекордового департаменту, головний секретар відбув в грудні 1974 кілька організаційних поїздок. Однотижнева поїздка до Торонта (Канада) принесла около 30 нових членів, завдяки активній співпраці місцевих головних і відділових урядників.

Зокрема належить признання і висловлення подяки п. О. Калаті, бо завдяки його співпраці приєднано 26 нових членів до 109-го відділу — в якому він є секретарем. Крім того взяв участь в Окружних нарадах місцевих відділів та репрезентував УРСоюз на Ювілейному Бенкеті "Стрілецької Громади" в Торонті. Підсумки праці рекордового департаменту за 1974 рік, під сумом Поконвенційної Кампанії за приєднання нових членів, організаційні поїздки, підготовки змісту радіо-оголошень та приготування до друку нової книжки вкладок — були змістом праці головного секретаря у звіттовому періоді.

Головний редактор, В. Верган — стверджує, що в останньому часі "Народна Воля" здобула цінних дописувачів, це має позитивний вплив на рівень газети, яка зараз вляється найкращим тижневиком. Кампанія за святочними оголошеннями не дописала — бо навіть ті організації, які користуються матеріальною допомогою УРСоюзу, не уважали своїм обов'язком помістити в газеті платні оголошення.

Для піднесення числа передплатників рекомендує негайно зобов'язати організаторів, щоб при вписуванні нових членів додавали до поліси "Народну Волю". Інформує, що видавництво і друкарські машини вже в стадії перенесення до власного будинку, докуплено нові механіки працюють над їх урухомленням і заявляє, що після двотижневої перерви, газета буде видавана нормально.

Голова, І. Олексин дає звіт з організації поїздок і зустрічей з представниками різних громадських організацій. Основано два нові відділи: ч. 14 в Ньюарку і ч. 40 в Глен Спей.

На підставі фінансового і рекордового звітів — треба зробити відповідні висновки і послідовно реалізувати запляновану організаційну та господарчу працю в біжучому році.

Стверджує факт, що в 1955 році приєднано до Союзу понад 2,500 нових членів і якраз в цьому році неспівмірно велике число поліс буде дозрівати.

Крім того зазначається наслідки великого безробіття, яке в останньому часі прибрало загрозливих форм. Більше продаваних поліс (виміна на готівку) є безпосереднім наслідком цього невідрадого економічного явища. Тому необхідним посилити організаційну працю до цієї міри, щоби сподівані втрати в членах замінити новозорганізованими.

Проголошена Ювілейна Кампанія за приєднання нових членів та поважні винагорода організаторам, введення дуже вигідної і дешевої нової поліси т. зв. Кляса Т-65, повинні спричинитися до більшої активності головних і місцевих урядників в організаційній діяльності. В зв'язку із загальною економічною ситуацією треба бути дуже осторожним з новими видатками і де тільки властєся треба робити заощадження. Допоміжним засобом в приєднанні нових членів — це пропагандивний і рекламний матеріал, до виготовлення якого треба негайно приступити.

В звіттовому періоді витратив багато часу над упорядкуванням, а радше над виготовленням, на підставі магнетофонного запису протоколу з 18-ї Конвенції. Протокол вже готовий і в найближчому часі буде видрукований окремою книжкою та розісланий усім передплатникам "Народної Воли".

Справи оселі "Верховина"

Голова І. Олексин реферує справи оселі, інформує про господарку за 1974 рік, накреслює план праці та змінені форми ведення підприємства в цьогорічному сезоні. У зв'язку з втратою найбільшого будинку, через загадкові і нев'яснені причини пожежу, в біжучому сезоні треба буде посилити "вікендові" імпрези та в ширших масштабах реалізувати активність молоді.

Втрачений будинок треба

буде замінити новим, модерним мотелем, до будови якого треба буде приступити зараз після сезону. Рішення про так поважне капітолокладання в оселю, повинна винести на своїйому найближньому засіданні Головна Рада на підставі пропозицій конкретних плянів і кошторисів.

Загальна економічна ситуація країни спонукує нас бути дуже осторожними в робленні скорих децизій, тим більше, що забезпечення підприємства не виплатило ще Союзові грошей, суми — на яку будинок був забезпечений від огню.

Далі голова поінформував про ряд порад і сугестій в тій справі від наших членів, які наспіли до Головної Канцелярії телефонічно і листовно. Отримано листа від члена з Нью Йорку п. А. Фесоловича з рекомендаціями одноразового оподаткування усіх членів, так дорослих, як і дітей, щоб в цей спосіб з призьблених грошей збудувати новий будинок. Голова вважає, що Виконавчий Комітет не може брати до уваги такої поради тому, що велика скількість членів УРСоюзу живе в такій віддалі від оселі, що не має нагоди з неї користатися а тим самим втрата будинку не може в них збуджувати зацікавлення в будові нового в такій мірі — як у членів, що мають можливість постійно проводити на ній свої вакації.

Над справами і ситуацією, яка заіснувала на оселі — розгорнулася довша і ділова дискусія, в якій забирали голос усі присутні члени Виконавчого Комітету та головний редактор "Народної Воли". Зокрема Й. Харина, директор оселі детально поінформував про ситуацію на ній та представив можливий план праці в біжучому сезоні. Подав також здогадні обставини серед яких згорів будинок, виключаючи підпал.

Дальше ведення "бізнесу" в розмірах перед втратою будинку — вважає неможливим і рекомендує негайно розпочати будову мотелю. Представив план 14-ть кімнатного мотелю і три кошториси. В дальшому — думки більшості присутніх зводяться до того, що побудова нового будинку є необхідною і буде реалізована так скоро, як сприятливі обставини на це дозволять. Новий будинок мусить бути престижний, модерно вивінуваний і пристосований до цілодобового користування.

Дискусію над справами оселі закінчено внеском Е. Попіля (підтримав С. Віхар): зібрати більше інформації, домовитися з архітектором, який працюватиме над планом будинку, отримати кілька детальних кошторисів, все це представити Головній Раді для одобрення, а опісля в міру фінансових спроможностей як найскорше приступити до будови. Цей внесок ухвалено одностайно.

Внесення Е. Попіля (підтримав Р. Ричок), щоб негайно приступити до вирівнювання площі, на якій стояв втрачений будинок, запропонованим ко н т р а к т о р о м коштом 3-х тисяч доларів, ухвалено.

Фестиваль Молоді

Координатор Ф е с т и в а л ю Молоді С. Віхар дав звіт з праці над підготовкою конференції Ініціативного Комітету Молоді, яка відбудеться на оселі "Верховина" зараз після закінчення нарад Головної Ради, в днях 20-го, 21-го і 22-го червня ц. р. Ви-

РІЧНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ В ШИКАГО, ІЛЛ.

Повідомляється всіх відділових урядників та членів УРСоюзу, що Річні Збори Окружного Комітету УРСоюзу будуть відбуватися в неділю, 23 березня 1975, в год. 1-ій по пол. в домівці "Самопоміч" при 2351 В. Шикаго вулиці.

Крім біжучих формальностей, на зборах будуть обговорені всі актуальні справи, які відносяться до нашої організації. Заохочується всіх членів, щоб вони висловили свої побажання, критичні зауваги та нові ідеї. Відділових урядників проситься про те, щоб їх відділи були належно заступлені на цих зборах.

Управа Окружного Комітету УРСоюзу в Шикаго

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

49 ВІДДІЛ ТРЕНТОН, Н. ДЖ. — Річні загальні збори відбудуться в неділю, 23 березня 1975, в год. 2-ій по полудні, в залі УДКлубу при Чеснат евені, ч. 309, в Трентоні, Н. Дж.

Кали в означеному часі не буде вимаганого сатугом числа членів, збори відбудуться годину пізніше, тобто в год. 3-ій, при наявній числі членів у залі.

Проситься всіх членів прийти на збори, вириняти свої залеглі вклади, вислухати звіту управи і обрати нову управу та контрольну комісію.

Управа

54 ВІДДІЛ МЕРІПЛЕВУД, Н. ДЖ. — Управа повідомляє всіх членів, що загальні річні збори відбудуться в неділю, 16 березня ц. р., в годині 1-ій по полудні, в залі УПЦеркви, при 50 Ірвінгтон евені. На порядку дня звіту управи, дискусія та вибори нової управи.

На ці збори прийдуть головні урядники із Скрентону. Всіх довжників проситься заплетити залеглі вклади, а всіх членів, проситься взяти численну участь.

Управа

74 ВІДДІЛ РОЧЕСТЕР, Н. П. — повідомляє всіх своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в суботу, 22 березня 1975, година 7:30 ввечері, в залі "Українського Вест Сайд Клубу" зі звичайною програмою річних зборів. По знітах управи і контрольної комісії та уділенні абсолюторії, буде дискусія і вибір нової управи.

Проситься всіх членів прийти означеному часі.

Управа

93-й ВІДДІЛ УРС., ШИКАГО, ІЛЛ. — повідомляє, що Загальні Річні Збори відбудуться в неділю 16-го березня 1975-го року, о годині 12-ій дня, в залі при катедрі св. Володимира, ч. 2250 Захід Кортез вул. Просимо ласкаво наших членів прийти на збори вчасно і без запізнення.

Управа

95 ВІДДІЛ БІНГТАМТОН, Н. П. — повідомляє всіх своїх членів, що Загальні річні збори відбудуться в неділю, 16 березня ц. р. в годині 2:30 по полудні, в залі Української Католицької Церкви при Галланд вулиці, в Бінгтамтоні.

Збори відбудуться зі звичайним порядком річних зборів. Всіх членів просимо прийти в означеному часі.

Управа

104 ВІДДІЛ КЛІВЛЕНД, ОГАЙО — Місячні збори відбудуться в неділю, 16 березня ц. р. в год. 12-ій в полудні, в УНДомі при 2255 Вест та 14-ій вулиці. При тому проситься всіх давних членів взяти участь у теперішній кампанії приєднання членів. Вписуйте своїх дітей, внуків і правнуків. Вписуйте знайомих і приятелів за їх згодою.

При тому подається до відома, що в попередньому повідомленні про загальні збори надруковано неправильно, що президентом відділу є Ярослав Кобасюк, а має бути — Ярослав Кодасюк!

Управа

Роман Ричок, головний секретар

Політичні проблеми:

ЯК МОСКВА УСУВАЛА ПЕТРА ШЕЛЕСТА

За інформаціями УС "Смолодскі" останнє число самвидавного журналу "Український Вісник" в Україні приносить ревіляційні матеріали про те, як Москва усунула Петра Шелеста з посту першого секретаря ЦК Комуністичної Партії України. Інформації "Українського Вісника" вказують на серйозне напруження між Москвою і Києвом перед усуненням Петра Шелеста та на те, що Москва пішла на підступ, щоб позбутися П. Шелеста, провівши своєрідний переворот.

Стаття в "Українському Віснику" під назвою "Генеральний погром" інформує про те, що погром національних сил в Україні постановлено провести на XXIV з'їзді КПСС. Погром почато в західних областях, переходячи поступово на центральні землі.

КГБ перебрало тоді повністю справи в свої руки, проводячи масові арешти і звільнення з праці та чистку серед студентів. У своїх діях КГБ натрапило однак на деякий спротив КПУ. Тоді шеф республіканського КГБ Федорчук і В. Щербинський внесли до Москви на Петра Шелеста скаргу, що він і його співробітники стоять на перешкоді акцій КГБ.

"Проводити однооментну масову чистку ліберальних настроєних керівних партійних кадрів на Україні, які очолював П. Шелест — це не "Український Вісник" — кремлівські господарі не навчилися. Це могло б викликати небажані наслідки, адже Петра Шелеста підтримувала більшість партійних секретарів..."

Далі в "Українському Віснику" сказано:

"Ситуація для Москви ускладнювалася ще й тим, що П. Шелеста, як члена московського Політбюро, підтримували ряд партійних керівників в національних республіках, зокрема в Грузії, Молдавії та інших.

"Тому в Москві взялися до випробування тихого методу. П. Шелеста телефонограмою негайно викликають прибути на засідання Політбюро за кілька годин до його початку. На Політбюро у вороже настроєній проти Шелеста атмосфері (навіть місце в залі засідання йому запропоновано зайняти "штрафне", тобто те, яке займає той, хто на подібних засіданнях востаннє. Такий ритуал.) Його сповіщають, що він буде виконувати обов'язки заступника Голови Ради Міністрів СРСР. Шелеста звинувачують в місництві, національній обмеженості, що породжувало, ніби-то, націоналістичний рух на Україні. Вийшовши із залу засідання, Шелест кидає фразу своїм радникам: "Все скінчено". На цьому ж засіданні Брежнев звертається до Щербинського: "Езжайте и действуйте как первый секретарь".

Шелеста з Москви не відпускають. Мабуть в Політбюро побоювалися, щоб цей не скликав Пленуму КПУ, який, хоч в це важко повірити, міг бути за своїм характером сенсаційним.

"Фактично з цього періоду і починається негласний московський арешт П. Шелеста.

"Негайно після повернення з Москви Щербинський

відрекомендовується відповідальним партпрацівником як і секретар КПУ, хоч все робилося в атмосфері абсолютної секретності. Формально Щербинського "обрано" і секретарем на Пленумі КПУ 25. 5. 1973 д. Шелеста на Пленум не допущено.

"Протягом другої половини 1972 р. і в перші місяці 1973 р. розповсюджують різні наклепницькі чутки проти Шелеста, звинувачуючи його в сприянні росту корупції в республіці. Характерний такий факт: організовані кагебістами два єврейські погроми в березні і травні 1972 р. біля київської синагоги противники Шелеста в керівництві КПУ і кагебісти намагаються використати в своїх ганебних цілях. Серед євреїв ширяться чутки, що ініціатором цих погромів був Шелест, а серед українців намагаються викликати хвилю антисемітизму, поширюючи міфи, ніби євреї домагалися утворення єврейської автономії республіки на Україні, в той час, коли насправді євреї домогалися вільної еміграції до Ізраїлю і задоволення своїх національних культурних потреб. Правда, на цей раз плани шовіністів не збулися. Їм не вдалося вбити клин між євреями і українцями і таким чином викликали хвилю антагонізму між ними.

"Після депортації Шелеста з України розпочинається хвиля масової чистки партійних кадрів. Один за одним усувають прихильників Шелеста з ЦК КПУ, обкомів. Одним з перших усувають з посади секретаря ЦК КПУ в ідеологічних питаннях Овчаренка. На його місце Брежнев і Суслов вимагають призначити відомого українофоба, запеклого шовініста, кар'єриста В. Маланчука, після того, як останній побував на аудієнції у Брежнева і Суслова. Відправляють на пенсію і секретаря Полтавського обкому Мужичковий, на його місце стає бувший інспектор ЦК КПУ по кадрах (кагебіська посада) Моргунов. Найбільшого розпаду чистка набирає в 1973 р. після Квітневого пленуму КПУ по кадрах. В 1973 р. вчинено справжній розгром Вищої партійної школи при ЦК КПУ. Там звільнено з праці 34 видавці, в тому числі і її ректора Чикалюка, відчислено ряд курсантів, наново перебудовано весь навчальний процес з повним поверненням на позиції догматизму... В Політбюро, в Москві лунали голоси, щоб навіть виключити Шелеста цілком з партії і піддати його гострому осудові в пресі. Перемогли прихильники тихих дій. Після Квітневого пленуму ЦК КПСС Шелеста відправлено на "пенсію". Тепер знаходиться він під домашнім арештом, встановлено пильний кагебістський контроль за членами його родини... Одним з останніх шелестівських могокан вправ Куцевол, і-ий секретар Львівського обкому... В 1973 р. проводилася "тиха" чистка кагебістів... Характерним є те, що чистка партійних кадрів на Україні по чисельності найбільша в СРСР... Справжні причини (чистки) старанно приховуються від широких кіл громадськості".

Дописи:

У ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ГЕНЕРАЛА ПАВЛА ШАНДРУКА

Павло Шандрук, Ген. Штабу генерал полковник

З нагоди дня народження кол. головнокомандуючого Української Національної Армії Ген. Штабу ген. полк. Павла Шандрука Головна Управа Т-ва кол. Вояків УПА в ЗДА висловила йому в пресі ширі побажання багатодітності, кріпкого здоров'я і сповнення всіх його задумів та мнгох літ ще прожити.

Мгр. О. Луцький прислав до редакції "Народної Воли" повідомлення, що голова Головної Управи Братства Дивізійників д-р Роман Драйновський, який привбув у товаристві своєї дружини пані Ніни, передав Достойному Ювілятові, Ген. Штабу ген. полк. Павлові Шандрукові, якому сповнилося 86 років життя, ширі вояцькі побажання і подярунки від Головної Управи Братства та Братства "Броди-Лев".

Від імени Крайової Управи Братства в ЗДА вітали генерала заступник голови Крайової Управи на східню округу мгр. Богдан Артимішин та представник Братства в Політичній Раді УККА пресовий кореспондент мгр. Олександр Луцький, а від філадельфійської Станиці Дивізійників її новобраний голова інж. Михайло Ліщинський.

При цій нагоді делегати поінформували кол. Головнокомандуючого Української Національної Армії про біжучу організаційну та видавничу працю Братства Дивізійників, про участь дивізійників у працях Другого СКВУ та Світового Об'єднання Українських Комбатантських Організацій, про перевидачу книжки "Броди" з нагоди 30-річчя боїв Української Дивізії під Бродами, а теж про об'яви Головної Управи Братства з останнього часу із закликами до всіх колишніх вояків Української Дивізії в усьому світі брати численну участь у прощах до Риму в липні ц. р., в українських святкуваннях Святого Року під проводом Голови і Первопарха Помісної Української Католицької Церкви Його Бла-

женства Патріярха Йосифа І.

Вони також поінформували Ювілята про звернення цьогогорічних роковин 25-річчя — дні, коли Головний Командир Української Повстанської Армії, брательої визвольної армії в часі Другої Світової війни, генерал Роман Шухевич — Тарас Чупринка згинув на полі слави у бою з московськочесовицьким наїзником за ті самі ідеали української незалежності і соборності, за які вояки Української Дивізії полягли у боях з відвічним ворогом України під Бродами.

Генерал Шандрук повністю схвалив працю та заклики Братства Дивізійників, характеризуючи їх як вияви всебічної соборницької дії Братства в рамках українського комбатантського, цёрковного та громадського життя.

Достойний Ювілят, видимо зворушений відвідинами дивізійників, дякував отвертим вояцьким словом за пам'ять про нього та поінформував про свої найновіші праці про українські збройні змагання в часі Другої Світової війни та роллю Української Дивізії в них, які він підготовляє до друку.

У дружній розмові, виміні думок про працю комбатантських організацій та вояцьких споминах у приємній безпосередній атмосфері за широку гостинною, яку пригостила усе привітно, хоч хворююча, подруга й підпора генерала через ціле його життя українського вояка, достойна пані Ольга, протяглися до пізнього вечора ці відвідини, якими Братство Дивізійників вшанувало кол. Головнокомандуючого Української Національної Армії ген. штабу ген. полк. П. Шандрука, якому Українська Дивізія "Галичина" завдячує те, що він її у кінцевих місяцях Другої Світової війни офіційно оформив як Першу Українську Дивізію Української Національної Армії.

ПРОГРАМА П'ЯТОГО З'ЇЗДУ ОУП "СЛОВО"

В "Народній Воли" вже було повідомлення, але Президія ОУП "Слово" пристала ще ось таке повідомлення і програму:

Згідно з постановою Президії Об'єднання Українських Письменників в еміграції "Слово" наступний, п'ятий з черги, з'їзд українських письменників, що перебувають в еміграції, відбувається в суботу, 22 і неділю, 23 березня 1975 року. З'їзд відбуватиметься в залах Українського Інституту Америки в Нью Йорку, вулиця 1st 79, число 2.

Перші установчі збори Об'єднання Українських Письменників "Слово" відбулися 26 червня 1954 року в Нью Йорку. Перший з'їзд всіх українських письменників в еміграції відбувся в тій же метрополії 6 і 7 грудня 1958 року. Четвертий з'їзд наших письменників відбувся в Нью Йорку 28 і 29 листопада 1970 року.

Як і попередні з'їзди, П'ятий З'їзд Українських Письменників в еміграції, буде маніфестацією живучості, ідейності і патріотизму українського літературного процесу н о з а Україною. Президія ОУП "Слово" вже в листопаді 1974 року повідомила спеціальним листом усіх своїх членів, які живуть у різних країнах і на різних континентах — в Північній і Південній Америці, в Європі, в Австралії, і запросила їх до участі у з'їзді та до співпраці в його підготові.

Для ділового переведення з'їзду були обрані комісії, а саме: Резолюційна Комісія у складі: Григорій Костюк, Святослав Гординський та Іван Фізер; Програмова Комісія у складі: Іван Фізер, Юрій Стефанік, Вадим Лесич, Роман Маланчук і Остані Тарнавський і Номінаційна Комісія під головуванням Йосипа Гіряка з Докієр Гуменною, Василем Софроновим - Левицьким і Романом Маланчуком у складі. Комісії працюють над поставленими їм завданнями.

З'їзд, що його програма проходить в залах Українського Інституту Америки, заплановано так:

Субота 22 березня 1975, о годині одинадцятій ранку реєстрація делегатів і гостей. Після полудня, о годині першій — офіційна частина з'їзду. З'їзд відкриє Улас Самчук, а слово від Президії ОУП "Слово" скаже його голова Григорій Костюк.

О годині третій після полудня лічнеться програма з'їзду. Її виповнять: доповідь гостя з Європи — літературного критика ред. Івана Кошелівця на тему: "Сучасний стан літератури в Україні" і панель на тему: "Українська література в еміграції". Панелем керуватиме проф. д-р Іван Фізер, а участь у ньому візьмуть: д-р Лариса Овишкевич, проф. д-р Леонід Рудницький, проф. Богдан Рубчак і д-р Яр Славутич.

Наступного дня, в неділю, 23 березня, о годині дванадцятій після полудня, відбуються ділові наради з'їзду і загальні збори ОУП "Слово" за участю делегатів-членів "Слова". Темою нарад будуть актуальні справи, що торкаються літературного життя; під час зборів будуть подані звідомлення Президії, Комісії Літе-

ратурного Д о л о могового Фонду і Контрольної Комісії і переведений вибір нових керівних органів "Слова". На закінчення будуть проаналізовані актуальні справи (Продовження на стор. 5-й)

СПІВПРАЦЯ УРС...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

якщо її у відповідній формі представляємо.

Якщо мова про міжнародний політичний світ, то маємо на думці в першій мірі Об'єднані Нації. Занедбання цього терену у визвольній справі є одним з грубих промахів в нашій політичній праці взагалі. Перед п'ятнадцятьма роками ми були в Об'єднаних Націях, мали гарні успіхи і розроблені можливості для ширшої праці.

Всупереч однозгідному рішенню Екзекутиви й Політичної Ради УККА в той час, що праця на терені ОН є добре ведена, корисна й потрібна, то один провідний член Екзекутиви перекреслив ціле рішення УККА й відкавив підписаного з терену й праці в ОН. Цей факт наводимо тільки як показник тогочасних відносин, та приклад, який не сміє мати місця в центральній громадській установі.

Вісник СКВУ - річник І. ч. 2 з 1974 р. — подає, що Президія СКВУ рішила відкрити в короткому часі Бюро СКВУ в Нью Йорку, осідку ОН. Таке рішення треба шире прийняти. Але, як життя показує, ми і в цей раз якось приходимо пізно. Америкаська преса саме повідомляє, що справи доклада ОН складаються так, що осідок має бути перенесений до Відня, Австрії, де викінчуються для тої цілі відповідні забудовання. Деякі комісії ОН будуть вже там засідати.

Подібно може статись і з нашою визвольною справою, що на випадок потреби не будемо належно приготувати й прийдемо пізно. Ми мусимо бути приготувани не тільки до оборони української соборно-державної справи на міжнароднім форумі, але й до атаки наших ворогів, бо атака є найкращою обороною і в політиці. Тому і нас наші вороги на кожнім кроці атакують.

Таку, в державних розмірах розроблену проблему України, не може відокремлено, підготувати жодна партія чи група, а тільки центральна установа, якою є УККА, чи СКВУ. Як рівнож, жодна партія, чи група, не є спроможна сама вести державно-визвольну справу України та перебрати за її вислід повну відповідальність. Тому, для нас лишається тільки одна реальна можливість, а саме, спільна йти разом до спільної мети. Історія дає кожному народові можливість, в певний переломовий час взяти керму свого життя у власні руки. Така доба гряде. Будьмо приготувани на завтрашній день.

PETER KAPPA
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
2321 W. Chicago Avenue
Chicago, Illinois 60622

З українського життя:

Володимир Болюбаш (студент УВУ)

**УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
І ДІЯСПОРА**

Дещо з історії УВУ

I

Заснування в 1921 р. Українського Вільного Університету у Відні, було ділом української інтелектуальної еліти, — науковців, письменників і журналістів, що опинилися поза межами України через воєнні обставини. Разом із старшинами, поза границями Батьківщини опинилося велике число українського молодого воцтва. Вони стали також першими студентами університету.

Кожна катастрофа породжує самозастанову над причинами катастрофи, а такий катаклізм, якого зазнав український народ у добу Визвольних Змагань, — потряс доглибно мільйони людей на всіх землях України. Як наслідок тимчасової фізичної поразки на фронтах баталії, в душі народу постає догнуттєвне пересвідомлення ідейних, політичних і пізнавальних позицій українського визвольного процесу.

На погляд одного із сучасних наших філософів, — не навколо гістоологічних пізнавальних питань кружила українська духовність кінця 19 і початку 20 ст., — як це було в Західній Європі, але навколо відшукування власного історичного кореня була зосереджена енергія найвидатніших наших мислителів. Тому постанови

Українського Вільного Університету було логічним і закономірним явищем, бо випливало з аналітичного роздумування над сукупністю питань повоєнної ситуації України, а насамперед положення її академічних інституцій. Оскільки університети України опанували окупаційні режими, ворожо наставлених до українського сцієнтизму, заснування УВУ було, отже, дальшою категоричною необхідністю в поточи рушійного процесу історії.

За дозволом президента Масарика й на кошт державного скарбу Чехо-Словаччини, УВУ перенесено до Праги ще того ж 1921 р. Сотні українських студентів, включаючи теж молодь з Західної України, набували не тільки академічне знання своїх факультетів, але, крім осягання формальної освіти, заохочувано студентів з допомогою належної індоктринації до самої відданості ідейній праці в різних секторах багатогранного життя народу. Динаміка визвольного процесу між двома світовими війнами, в час війни, як і теж творчо-організоване громадське життя повоєнних часів діяспори у великій мірі є кероване вихованнями УВУ. Український Вільний Університет улаився такими іменами визначних професорів, як Д. Антонович, Л. Бідецький, С. Дністрянський, Д. Дорошенко, І. Горбачевський, А. Яковлів, А. Колесса, С. Смаль-Стоцький, о. Августин Волюшин і багато інших. Всі вони залишили для наступних поколінь непромінаючо важливі наукові праці з різних ділянок і аспектів українознавства.

Мюнхенський період існування УВУ почався осінню 1945 р., та безперерйне продовження наукової й видавничої праці продовжується успішно донині. Актом постанови Баварського Державного Міністерства з 16-го вересня 1950 р., Український Вільний Університет одержав державне визнання і право, згідно зі своїми правилами студій, надавати академічні ступні магістра і доктора відповідних факультетів.

Студії в УВУ

Масовий виїзд українців з Німеччини і сумежних держав у дальшу еміграцію припинив на деякий час аудиторне навчання та переставився вповністю на науково-видавничу діяльність. Невдовзі, одначе, бо вже на

початку 60-х років, постало гостроактуальне питання аудиторного навчання в УВУ. З уваги на неможливість уведення цілорічного навчання, Український Вільний Університет адаптував американську програму "пост граджуейт стадіс", студій після студій. Студії в УВУ, в основному, є доповнюючими до студій в європейських і позаєвропейських університетів.

Оскільки ця обставина призводить інколи до неправильного тлумачення програми студій в УВУ, дозволяючи собі, для повної ясности, щєраз повторити основні передумови прийняття на студії в УВУ. Перша передумова, — студент мусить мати закінчені студії в іншому університеті зі ступенем бакалавра. Вступаючи на доповнюючі студії в УВУ, кандидат мусить вислухати щонайменше 2 семестри викладів та зложити всі часткові іспити й обов'язкові кольовкві. Після цього, написавши працю, студент може приступити до магістерського іспиту. Аналогічна процедура зобов'язує студентів-докторантів. Прослухання семестральних викладів, зложення вимагаючої кількості кольовквієм та написання докторської дисертації управнює студента до докторського регорозу.

Як уже згадано попередньо, професорський склад УВУ завжди складався з висококваліфікованої інтелектуальної еліти українського наукового світу. Слід теж додати, що низка неукраїнських професорів також викладає на семестрах УВУ. Згідно зі звітом за академічний рік 1974 р., Професорська Колегія УВУ начислювала 82 членів. З цієї кількості, лише 39 членів жили в Європі, а 43 професори жили в позаокеанських країнах, насамперед в Америці (ЗДА), Канаді, Аргентині та Бразилії. З того числа професорів (82) у минулому році 48 викладали на семестрах УВУ й рівнобіжних Високошкільних Літніх Курсах Українознавства. Тут треба наголосити, що 16 професорів-викладачів прибули з поза океану.

Засяг кожної предметної теми був надто широкий, матеріал викладів передавано в конденсованій формі з поданням джерел до детальніших студій. Завданням університетських студій після студій, не є навчати подробиці даного предмету, але познайомити студента з тематикою, методологією та технікою до самостійної наукової праці.

Крім аудиторного і видавничого секторів, УВУ приділив особливу увагу зовнішньому відтинкові, нав'язуючи співпрацю з австрійськими, німецькими і французькими університетами та відбуваючи насильно виступи в тих же університетах. На цьому місці, Шановний Читачу, прошу застановитися глибше й довше над важливістю участі Українського Вільного Університету серед наукового світу згаданих країн. Коли Москва придушує кожен промінь об'єктивної інформації про Україну, і коли, мимовільно, проблематика України вирине на міжнародних конгресах, цим питанням з місця надається софістичної інтерпретації представниками московсько-радянської експозитури.

КАРТИНИ З СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Язва анонімів і доносів

Колись то писав славний Олександр Довженко у своїй "Зачарованій Десні", про свою маму, що довго "стояла в молитвах на зорях вечірних і ранішніх, щоб не взяла мене ні куля, ні шабля, ні наклеп лихий".

Отож виявляється, що в Советському Союзі сьогодні наклеп лихий така смертельна зброя, як, бувало, була шабля і куля. Суспільство, що все перенизане та перетикане сексотами і донощиками, виховуване десятиками років в "бдітельності", в чуйності щодо ворожої, антирадянської пропаганди, шукає постійно між собою шпигунів і зрадників. А коли вже ніяк склеїти на свого сусіда якогось доносу, бо той знається тільки з колгоспними свиньми і доярками та ще з "кооперацією", де можна купити горілки, тоді доводиться не втомним "вухам" і "очам" вишукувати, в идумувати щось інше — про провали в плянах, про прогали в роботі та про всячину.

Кажуть, що вся советська преса, в тому і підсоветська українська зокрема, залита повнію анонімів і доносів. Кожного дня приносить їх пошта у редакцію цілу копію, а там їх розглядає і прочісує окремий відділ редакції, очевидно, в порозумінні з "органами", і коли виявить щось цікаве, тоді "вже пішло діло по телефону", покотилася "Волга" з певною особою."

шляхами до сіл, ідуть розслідування, обстеження, а там нагана, звільнення з праці, суд, а для кого орденні і признання.

Але видно, що вже й редакціям досить цієї матерії. На вид цієї гори погани в декого — цензорів зроджуються й цікаві міркування, зразок яких, взятий із "Молоді України" з 12 грудня 1974 р., передаємо нижче:

"Лист до редакції "Молоді України" — тридцять в'осьма анонімка з пошто-вим штемпелем Шамраївки лише в цьому році. За спинами чесних, працюючих, прекрасних людей села ховається анонім. Його тактика відома всім. Але аноніми бувають різні. Одні з них довгими вечорами підробляють почерки знайомих людей. Другі крадуть імена і прізвища знайомих. Треті, щоб відвести удар від себе, на всяк випадок "розвінчують" і себе: мовляв, і в тако-го-то (себто в нього) — рильце в пушку... Вони діють різними методами. Але їх об'єднує, по-перше, бо-гузство (бо вони ховають вид людей своє справжнє ім'я) і, по-друге, нестримне бажання звести наклеп на ту чи іншу людину. Звичайно, іноді анонім сигналізує про окремі факти, що мають місце в житті, але його спонукає до цього не щире бажання викрити недоліки, а швидше — звести рахунки на певну особу."

**ЗА АМНЕСТІЮ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК —
ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ СССР**

В тому часі, коли український нарід відзначає пам'ять своїх Героїв, дня 4-ого лютого 1975, в дні офіційного відмічення в Американському Конгресі Української Державности і впарі з оголошенням за ініціативою СССР т. зв. Міжнародного Року Жінки в ООН, — численніша делегація Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (ОЖ ОЧСУ), під проводом голови Головної Управи мгр. Уляни Целевич, підняла на терені Америк. Конгресу цьогорічну свою акцію в обороні гідности української людини й за амнестю українських політичних в'язнів — жінок у СССР.

Представниці 18-ох Відділів ОЖ ОЧСУ з 10-ох стейтів Америки відідали своїх сенаторів і конгресменів у Вашингтоні, зложили їм подяку за виявлені їхні дотеперішні симпатії й піддержку в обороні прав українського народу і визвольної боротьби України, у виявленні передали їм окремо приготовані дедиковані українські національні прапорці з датою 22 Січня 1918 р., просили їх про їхню дальшу піддержку українського народу й зокрема акції за здобуття амнестії і звільнення українських жінок — політичних в'язнів. При цій нагоді конгресменам і сенаторам було передано також

окреме звернення в обороні українських політичних в'язнів враз із частинним списком і даними про 27-ох арештованих українських жінок.

Свій день у Вашингтоні делегація ОЖ ОЧСУ почала о год. 9-ій ранку збіркою у повному складі і при співучасті д-ра Михайла Кушніра, члена Гол. Управи ООЧСУ, й інж. Володимира Ю. Маєвського, заступника голови місцевого Відділу ООЧСУ, біля пам'ятника Т. Шевченка, зложенням вінка під пам'ятником і відспіванням "Не пора". Після цього всі переїхали на Капітоль до Конгресу.

В год. 10-ій ранку делегація у повному своєму складі була прийнята конгресменом Бюкенаном у пресовій конференційній залі Конгресу, де голова ОЖ ООЧСУ Уляна Целевич відзначила його і д-ра Лева Добрянського медалею книжки Ольги і грамотою. — Конгресмен Джан Г. Бюкенан, з Алабеми, був відзначений за його визначні заслуги в обороні української справи і за старання в обороні Валентина Мороза. Проф. Лев Добрянський, голова УККА, одержав відзначення за свою доволітню, прикладну громадську, наукову й політичну працю в користь України.

З черги делегація в повно-

му складі відвідала також конгресмена Волша, з Нью Йорку. Конгресмен Вільям Ф. Волш був відзначений медалею кн. Ольги в 1974 р. Він також держит оліку українських політ. в'язнів Ірини й Ігора Калінців. Приймаючи український прапорець, він передав делегації враз із супровідним документом американський державний прапор, котрий в дні 22 Січня ц. р. повівав над Капітолем. Під час відносно довшої задержки у конгресмена Волша він гостив також делегацію свіданком.

В год. 12-ій дня делегація ОЖ ООЧСУ з Пенсилвенії і в супроводі голови У. Целевич була прийнята лідером сенатської меншости сенатором Г. Скотом. Натомість всі другі члени делегації в тому самому часі були в Палаті Конгресу, де о. монсініор Володимир Паска відмовив молитву в наміренні України. Асистував йому в цьому проф. Л. Добрянський. Після цього релігійного акту конгресмени Бюкенан і Волш, нав'язуючи до Дня Української Державности, зголосили до "Конгресового Рекорду" свої заяви і становнича до визвольних змагань українського народу й існуючого комуністсько-московського терору в Україні.

В пополудневих годинах делегації ОЖ ООЧСУ з окремих стейтів, згідно наміченого пляну, відвідували своїх сенаторів і конгресменів, гуторили з ними й передавали їм приготовані матеріали і побажання. Продовж свого одноденного побуту у Конгресі делегації ОЖ ОЧСУ відідали 11 сенаторів і 27 конгресменів.

В делегації ОЖ ОЧСУ у Вашингтоні взяли участь 32 жінки з 18-ох Відділів і 10-ох стейтів. Репрезентовані були Відділи: Нью Йорк, Йонкерс, Ірвінгтон, Гартфорд, Бостон, Дітройт, Пелетайн, Шикаго, Клівленд, Амстердам, Сиракуз, Рочестер, Філадельфія, Бофало, Алентаві, Балтиморе і Вашингтон.

Можна сказати, що день 4-ого лютого 1975 проходив повністю під знаком "Українського Дня" в Америк. Конгресі. Поява численної делегації українських жінок у гарних національних і народних строях звернула на себе загальну увагу. Їх було видно всюди — і в Палаті Конгресу, і на коридорах, і в кабінетах сенаторів і конгресменів. Всюди приймали їх радо, з увагою і прихильно. Візити були наперед заповіджені і приготовані.

"Конгресовий Рекорд" ч. 14, т. 121, з дати 4-ого лютого містить майже 5 повних сторінок матеріялу, зголошеного до рекорду конгресменами Бюкенаном, Волшом і Фладом: текст української молитви в Конгресі, становниче до Дня Української Державности й сучасної ситуації в Україні та список українських жінок — політичних в'язнів.

Володимир Ю. Маєвський
Вашингтон, Д. К.

**ПРОГРАМА П'ЯТОГО
З'їЗДУ ОУП
"СЛОВО"**

(Закінчення зі стор. 4-ої)

ви Об'єднання, його дальша діяльність, видання дальших неперіодичних чисел збірника "Слово", як офіційного в сеєміграційного органу Об'єднання Українських Письменників в еміграції та схвалення резолюцій.

П'ятий з'їзд Об'єднання Українських Письменників в еміграції "Слово" буде — треба вірити — новою маніфестацією праці і досягнень української літератури в еміграції та голосним черговим протестом проти спроб тоталітарного режиму в Україні знищити українське вільне слово і його відважних творців. Президія ОУП "Слово" вірить, що цей п'ятий з'їзд українських письменників в еміграції знайде відповідну увагу всієї нашої спільноти і запрошує до участі в усіх публічних імпрезах з'їзду якнайширше кола нашого громадянства, головню українську молодь.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ В ЦІМ СИЛЬНІМ І ПЕВНІМ БАНКУ

PENN SECURITY BANK

AND TRUST COMPANY

Чому б Вам не полагоджувати своїх банкових справ в цьому сильному банку, де є багато місця для Ваших автомобілів?

5% Paid on Certificates of Deposit
4% Interest Paid on Saving Accounts
DEPOSITS GUARANTEED UP TO \$15,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation
522 - 528 CEDAR AVE. SCRANTON, PA. 18505

Увага!

ЧИТАЧІ "НАРОДНОЇ ВОЛІ"! ВЖЕ ТЕПЕР СТАРАЙТЕСЯ ПРО СВЯТОЧНІ ОГОЛОШЕННЯ. ПОБАЖАННЯ ПРИСИЛАТИ ТАК, ЩОБ У РЕДАКЦІЮ ВОНИ БУЛИ НАЙПІЗНІШЕ 20 БЕРЕЗНЯ 1975, АБО 24 КВІТНЯ 1975.

Увага!

ЧИТАЧІ, ВЖЕ ТЕПЕР ПРИСИЛАЙТЕ ПРЕСОВИЙ ФОНД

**НОВИНИ
З УКРАЇНСЬКОГО
ЖИТТЯ**

● Правління Спілки Письменників України відбуло своє шосте пленум, присвячене повністю справам реорганізації редакційних колективів передових літературних журналів, як "Вітчизна", "Райдуга", "Всесвіт", "Жовтень", "Прапор", "Радянське Літературознавство", і газета "Літературна Україна".

З виступів секретаря СПУ О. Левади, Л. Новиченка та інших літературних політрів видно, що Москва недоволена теперішнім станом видавничої справи в Україні і планує ще більше загнати цензуру, щоб обмежити всю літературну творчість до пропагування радянського способу життя і прославляння лєнінської національної політики та комуністичних ідеалів.

На редакційні колективи і критику покладено завдання, щоб вони стежили за проведенням цієї партійної лінії, не пропускаючи жодних проявів буржуазного націоналізму, та, щоб більше, щоб вони подбали, щоб появилися нові твори і статті на "антинаціоналістичну адресу". Можна сподіватися, що редакції журналів будуть піддані чистці і що літературне життя в Україні знизиде ще більше.

● Комітет Оборони Валентина Мороза повідомив, що отримав достовірні вістки про те, що Валентина Мороза запропорено під час останніх Різдвяних Свят у Владимирській тюрмі до карцеру, де він перебував у холоді і голоді на цементовій долівці і в покритих інешми стінах більше як два тижні.

Коли пригадати, що В. Мороз запроторений у тюрму по майже піврічній голодівці, виснаженій і хворий, тоді стає ясно, що дальші знущання над безборонним в'язнем є прикладом безмірного садизму московських варварів 20-го століття і викликом усьому культурному світові, який підніс голос в обороні нашого мученика. Поновлення і збільшення акції в обороні Валентина Мороза стає дальшим обов'язком нашої громади.

● Головна Пластова Булава відбула 9 лютого ц. р. наради для вирішення важливих справ. На нарадах звітував із своєї поїздки до Австралії начальний пластун, пластовий сеніор д-р Ю. Старосольський. Обговорено також справу участі української пластової молоді в Світовому Скавтовому Джемборі, що відбудеться в Норвегії від 28 липня до 8-го серпня ц. р. Рішено, що виїде туди делегація пластової молоді з Німеччини і Англії.

Тікож уже пороблено заходи для виїзду на Джемборі більшої кількості пластової молоді з Америки і Канади. У зв'язку з 25-тою річницею героїської смерті Романа Шухевича — Тараса Чупринки, видного члена Українського Пласту, Головна Пластова Булава звернулася до пластунів з закликом відсвяткувати цю річницю на вічну пам'ять про цього ідеального українського пластуна і патріота. Полагоджено також ряд видавничих справ та устійнено програми вишкільних

НАУКА І ЖИТТЯ

ЧУДА СИЛИ ЛЮДСЬКОГО ЗОРУ

Від коли ізраїльський магік Урі Геллер об'їхав світ, показуючи свої дивні психічні властивості гнути металеві ложки, вилки і спиняти на віддаль хід годинника, експерименти в цьому напрямі стали дуже популярні у всьому світі, і багато людей відкрило в собі подібні сили.

Останньо кажуть, що такі масові експерименти проведені в Японії, де тисячі дітей у віці від 5 до 15 років виявили подібні властивості, подекуди навіть перевищуючи своїми здібностями самого ізраїльського магіка. Минуло року професор Го Кі Ясьюго університету, д-р Шігемі Сасаки, постановив прослідити науково цей небувалий і незрозумілий феномен. До поміч взяв він собі 15 асистентів. З-поміж тисячів вибрали вони 8 дітей та провели з ними цілу низку дослідів в лабораторійних умовах, під доглядом і обсервацією вишколеного персоналу.

При дослідіах стверджено

ПЕРЛИ, ЇХ НАРОДЖЕННЯ І СИМВОЛІКА

Перли народжуються в шкаралупах черепаха, що належать до роду устриць, в тому місці між т. зв. тваринним плащем і шкаралупою. Щоб народилися перли, то мусить туди попасти якесь чуже тіло, або зеренце піску.

Найчастіше туди попадає пісок, або малесеньке створіння, що своєю присутністю дразнить черепаху із мушлею її видавати мушлевий плин, який обливає це створіння і поволі на ньому ціпеніє. Обливання і ціпеніння плину буває так довго, доки жие черепаха. Вартість перли рахується тоді, коли мушлевий плин обливав чуже тіло і ціпенів найменше шість років.

Торгівці перлами пробували штучно витворювати перли, впахуючи маленьке зеренце піску в черепашину, але експерименти не увінчалися успіхом. Видно, що на народження перли потрібні інші умовини, що при них тяжко довідатися навіть довголітнім дослідом.

Правдиві й гарні перли бувають великі, бездоганно заокруглені, чисті, зі шляхотним полиском. Їх знаходять у пластах таборів.

● Як повідомляє Комітет Українців Канади, відомий український журналіст і публіцист д-р Роман Олійник - Рахманний почав з 20 січня ц. р. виконувати обов'язки керівника Української Секції, Міжнародної Служби СіБіСі, відомої під назвою "Голос Канади". Іменування д-ра Р. Олійника на цей пост запевнює дальший розвиток Української Секції під фаховим і вмільним провідом.

● Український підприємець Степан Ковальчук запланував створення української оселі на Флориді у віддалі 12 миль від славного туристичного центру "Дісні Ворлд" в Орлянді. Вона мала б складатися з 48 одиниць домів, апартменту на 439 мешкань та торговельного центру.

безсумнівно, що діти обладані якоюсь невиясненою ще силою, могли гнути ізолюваний у скляній кулі дріт, не доторкаючись до нього. Також проведено багато експериментів з гнуттям вилок і ложок при помочі самого зору.

Деякі діти виявили здібність доторком наладовувати мертві уже електричні батареї так, що вони стали активні і готові до вжитку. Одній дитині зав'язано очі, перед нею розкладено на столі багато різної форми металевих предметів, і вона насліпо, тримаючи руки на віддалі 18 інчів від предметів, точно визначала їх форму і положення. У руках іншої дитини гумовий бальончик, потертий нею, повернувся зовнішньою стороною до середини.

Дотепер наука зовсім неспроможна пояснити цих явищ, хоча їх правдивість стверджено понад усякий сумнів. Тепер у різних країнах постають окремі інститути для дослідіа сили людського зору.

АБО - АБО ...

Деякі англійські фірми мають спеціально влаштовані для ловлі перел кораблі і, вибравшись на лави, перебувають не раз два тижні на морю. При цьому бувають влаштовані станції, куди такий корабель заїздить на ніч і вже від досвіту починає лови, оточений малими лодками. І тоді, як нурці без ніякого приладдя можуть працювати тільки продовж 5 літніх місяців у році, великі підприємці, як мають нурців, одітих в сталеві шоломи й охоронну одіж, виривають цілий рік перли з морських глибин.

Ціла ця ловля перел — це гра в лотерію. Іноді одна виправа — оден щасливий день, винагороджує десятки літ праці, часами знова цей день не приносить нічого. Часами знов треба отворити кілька тисяч устриць, щоб найти перлу вартості кількадесять доларів.

Перли ділять купці на 7 родів, відповідно до їх величини; найдрібніші перли продають на вагу. Головний ринок збуту перел це Париж; там можна найти найкращі їх примірники. Жовті перли мають великий попит на сході, а Персія, це країна, що устійнює їх ціну.

Техніка ловів.

Тому, що попит на перли зростає з кожним роком, почалися інтенсивні пошукування за новими лавицями перлових черепашин, і їх найдено біля берегів Австралії. Сьогодні та п'ята частина світу постачає найкращі і найбільші перли; лави відбуваються там тепер дуже завзято і при допомозі всіх досягнень найновішої техніки.

Дозволу на лави перел не потрібно. Австралійський уряд залишає під цим оглядом кожному свободу. Торгівці перел виключно білі, на нурців зате наймають туземців.

Як всюди, так і тут вони великі й малі. "Останні залишаються звичайною малялюю" шалолопою, наймають чорних нурців і їдуть на полосу, віддалені не більше

**НАТАСТРОФИ ЗЕМНИХ ЗСУВІВ
У НАШИХ КАРПАТАХ**

Земні зсуви відомі у різних районах світу. Вони викликані різними причинами, як землетруси, діяння вулканів, але найчастіше їх викликають зливні дощі і довгі ввібрати в себе всієї води, і вона нагромаджується під поверхнею, поки не підміє ґрунт на значному просторі і не прорветься з'ємною лавиною вниз по гірських схилах, засипаючи й руйнуючи все на своєму шляху.

В Америці приносить преса про часті зсуви ґрунту на Каліфорнійському півострові, як теж в інших частинах країни. В Україні широко заговорили про земні зсуви в Карпатах саме минуло року. Минула осінь належала до найслотливіших від багатьох років. В наслідку постали відомі повені на Лемківщині, Волині, Поліссі, на Житомирщині, і, очевидно, в Карпатах.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні

як годину їзди від берега. Там починається ловля.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні як годину їзди від берега. Там починається ловля.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні як годину їзди від берега. Там починається ловля.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні як годину їзди від берега. Там починається ловля.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні як годину їзди від берега. Там починається ловля.

Серед багатьох зсувів найбільше відомий став зсув в селі Княгиня, район Велике Березне, на нашій славній Карпатській Україні. Село Княгиня розташоване на самому гірському схилі, наче приліплене до гір. У жовтні як годину їзди від берега. Там починається ловля.

минуло року в наслідок зливних дощів почали сунутися великі маси землі вниз на село.

Мешканці Княгині впорі заримітили небезпеку і потвікали в безпечні місця, бо катастрофа не була нагайна. Маса землі стунулася зі швидкістю два кілометри на годину, тож мешканці могли втекти і захопити зі собою найнеобхідніші речі та рятувати тварини.

Посування зсуву вниз спинавали ліси, дерева, сади, але маса тяготіла далі вниз, аж поки досягла перших хат села. Одну хату вона зруйнувала, а другу посунула вниз на 70 метрів. Тут земна лавина зупинилася покищо, але доля села Княгиня вже була перерішена. Понад сто родин переселилося в інші села, перенісши туди свої надбання з опустілого села.

Ота подія не стала б, та-

кою голосною, якби не те, що зсув перервав залізничне получення на лінії Львів — Ужгород на станції Волосянка. Тут саме був початок зсуву, що мабуть і був викликаний безпосередньо вагою і ввібрацією проїжджаючих поїздів. Около 400 метрів залізничного шляху запалося тут на габину 20-25 метрів. Маса землі поновзліла далі вниз з-під залізничного шляху. Для встановлення залізничного зв'язку покликано спеціальні бригади з Ужгорода і зі львова.

Пригода з селом Княгиня і зі станцією Волосянка приневоліла трест "Київгеологія" призадуматися над заходами, як запобігти катастрофам зсуву в інших місцевостях. Очевидно багато тут буде мови про стихійні нещастя з приводу злив. Але карпатські зсуви нагадують також про грабункову політику советської влади в Карпатах, з нещадним вирубуванням лісів, що досі береги оберігали гірські схили від дощів, зливів і земних лавин.

**ПРО РІСТ ТЕРОРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В АМЕРИЦІ**

Наприкінці минуло року Комісія Палати Репрезентантів складала на основі звіту Федерального Бюро Інвестигації досить повну картину діяльності різних терористичних груп в Америці. Саме ЕфБІАй звітувало, що в Америці існує аж 52 терористичні організації з 15 тисячами членів.

У двох минулих роках провели оті організації 573 терористичних дій, в тому 114 бомбових вибухів за-пальних бомб, 21 підпалів банків, 45 обстрілів поліційних патрулів, 114 нападів на поліцію, 23 обстрілів поліційних станиць, 27 нападів на банки, 59 нападів для захоплення зброї, 43 нападів для визволення в'язнів з тюрми. В наслідок цих акцій згинуло 43 поліцаїв та 22 агентів, а 152 поліцаїв та 53 агентів безпеки було ранено.

Серед терористичних організацій відомі "Студенти груп

за демократичне суспільство", "Ведермени", "Революційний Союз", "Чорні Пантери", "Чорні мусульмани", "Чорна армія визволення", "Прогресивна робітничка партія", "Молоді лорди", "Соціалістична робітничка партія" (троцькісти) "Комуністична партія ЗДА" та "Рух за незалежність Порто Ріко".

Порторіканська група виявляє найбільшу активність, зокрема на терені Нью Йорку, де відбуваються вільно збори цієї групи і влаштовуються маніфестації з участю, наприклад, кандидата на губернатора стейту Нью Йорк від Соціалістичної робітничої Партії Троцькістів Деррика Морисона. А всім, такі діячки, як Джейн згинуло 43 поліцаїв та 22 агентів, а 152 поліцаїв та 53 агентів безпеки було ранено.

Нові видання:

**ІСТОРИЧНО-МЕМУАРНИЙ ЗБІРНИК
ЧОРТКІВСЬКОЇ ОКРУГИ**

Звернення до земляків чортківської округи
(кол. повіти Чортків, Копичинці, Борщів, Залішки)

Подаємо до відома всіх наших земляків, що вже по-явилася з друку книга "Історично-мемуарний Збірник Чортківської Округи", до якої Діловий Комітет збирав матеріяли впродовж 10 років. Два дальші роки пішли на редагування та друкування книги, що має 928 сторінок великого формату, понад 200 фотографій і 5 географічних карт.

Після вступної частини, де подані історичні відомості про нашу територію, наступують чотири розділи, по одному для кожного повіту, в яких на основі свідчень очевидців описане життя та події не тільки в повітових центрах, але й по наших селах та містечках (разом понад 200), відповідно до кількості матеріялу, присланого Діловому Комітетові. Кінцева частина містить список жертводавців, завдя-

ки яким Діловий Комітет зможе розіслати книжки до різних бібліотек вільного світу.

Замовлення на книжки треба висилати на адресу кредитівки "Самопоміч" у Нью Йорку:

Self Reliance
N. Y. Federal Credit Union
No. 6317
(Zbirnyk Okruhy Tchortkiw)
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003. USA

присилаючи грошовим переказом ціну примірника — 25 дол.

Наклад книжки обмежений, тому з замовленнями треба поспішати.

За Діловий Комітет
Земляків
Ольга Соцевичка,
голова
Богдан Стефанович,
секретар

ЧИТАЧІ "НАРОДНОЇ ВОЛІ"! ВЖЕ ТЕПЕР
СТАРАЙТЕСЯ ПРО СВЯТОЧНІ ОГОЛОШЕННЯ.

English Supplement

Organ of the Ukrainian Workingmen's Association

SCRANTON, PENNSYLVANIA 18503

MARCH 13, 1975.

No. 9.

U.W.A. TO CELEBRATE 65th ANNIVERSARY WITH GIGANTIC YOUTH CONFERENCE-FESTIVAL

Youth Planning Board To Meet June 20-21 At Resort Verkhovyna

U. W. A. First Vice President Stephen Wichar Sr., has been named coordinator of the Youth Conference and Massive Youth Celebration to mark the 65th birthday-anniversary of the Ukrainian Workingmen's Association.

To commemorate this event, the executive committee has issued an authorization to implement a youth conference which can ultimately provide the youth of our association an opportunity to demonstrate its leadership in a fraternal structure. Concurrent with this, an indoctrination of aims purposes, and fraternal concepts can be inculcated within the framework of such a conference.

Further, the UWA Executive Committee has proposed to initiate a conference cadre, to be known as the UWA Youth Planning Board, to meet in a first conclave assembly on June 20 through 21, 1975 at the Verkhovyna Resort Center, in Glen Spey,

Stephen Wichar, Sr. Project Coordinator

New York. The chief function of the Youth Planning Board will be to steer and plan the events of a massive youth conference scheduled for the Bicentennial Year of 1976, the Birthday Celebration of the United States of America.

The names of prospective youth representatives can be satisfactory only when a geographical distribution of said participants is evidenced. It is in this spirit that selectivity of candidates should be emphasized.

To qualify as a delegate to the 1975 conference (Youth Planning Board), the candidate must have displayed a sincere UWA interest, be at least 16 years of age but not to exceed 21 years of age, a bona fide member in good standing, and someone who possesses desirable leadership qualities. If the prospect can meet the aforementioned requirements, then the Executive Committee will seek an immediate commitment from such an individual.

ALL EXPENSES to the Youth Conference will be covered by the UKRAINIAN WORKINGMEN'S ASSOCIATION. The Youth Planning Board should have approximately twenty-five members with representation from both United States and Canada.

The ultimate success of this meaningful project has a viable potential and could nurture and cultivate the much needed UWA Youth involvement.

All further inquiries should be addressed to Mr. Wichar at his home address, 39182 Aynesley Drive, Clinton Township, Mt. Clemens, Michigan 48043. Mr. Wichar can be reached by phone by calling Area Code 313-463-6490.

The Youth Planning Board has arrived at the following geographical locations and the amount of cadre members from each area. Parent consent forms, will be mailed to the youth following their selection by their respective area UWA branches. These forms must be filled out and sent to Mr. Wichar immediately so that the necessary accommodations at the Resort can be made.

Binghamton, Johnson City, Endicott, New York	1
Buffalo, New York	1
Cleveland, Ohio	1
Chicago, Illinois	2
Connecticut, Regions	2
Boston, Massachusetts	1
Detroit, Michigan	1
Rochester, New York	2
Scranton, Pennsylvania	2
Pittsburgh, Pennsylvania	1
New York City, New York	2
New Jersey Cities	2
Philadelphia, Pennsylvania	2
Washington, D. C.	1
Toronto, Ontario (Canada)	2

OLEKSYN PRESENTS CHECK FOR DEFENSE OF MOROZ

President of the Ukrainian Workingmen's Association, Mr. Ivan Oleksyn (left), presents a check to Mykola Lypowecy, Vice-Chairman of the Committee for the Defense of Valentyn Moroz in Toronto on Saturday, February 1st, 1975. This was on the occasion of the All-Canada conference of the Committee for the Defense of Valentyn Moroz held at the Park Plaza Hotel. President Oleksyn was in Toronto at the time, attending a meeting of World Congress of Free Ukrainians. He also attended and spoke at a meeting of the United U. W. A. Branches of Toronto. The meeting was held at Ukrainian National Home.

THE CASE OF UKRAINE

SOVIET CONSTITUTIONAL GUARANTEES OF EQUALITY

● Having shown that the Soviet Union is not a "free" union of nations and nationalities, we shall now turn to the second claim made by Mr. Brezhnev in his speech on the occasion of the 50th Anniversary of the Soviet Union, the fact that the Soviet Union was "a union of equal Soviet Republics."

It is true that Article 13 of the Soviet Constitution states that the Soviet Union is "a federal state, formed on the basis of a voluntary union of equal Soviet Socialist Republics." It is also true that Article 15 of the Constitution says, in part, "the USSR protects the sovereign rights of the Union Republics." Furthermore, Article 17 states, "The right freely to secede from the USSR is reserved to every Union Republic."

NON-RUSSIAN PEOPLES: POLITICAL COLONIES OF MOSCOW

Thus, by reading the Soviet Constitution one might get the impression that all the Soviet Republics do have equal rights. But theory and reality in Soviet life are very often diametrically opposed. In reality the non-Russian peoples do not

have the same rights as the Russians.

The very structure of Soviet government makes the proclaimed equality of the non-Russian republics a farce. According to Article 126 of the Soviet Constitution, the Communist Party of the Soviet Union is "the leading core of all organizations of the working people both public and state." Thus it is made perfectly clear that in the Soviet Union the real power is the Communist Party. But the Party is a highly centralized monolithic organization embracing the whole of the Soviet Union. It is not based on federative principles. For example, the Communist Party of Ukraine is not an independent party like the Italian, French, or, for that matter, Polish Communist parties. The Communist Party of Ukraine is not even an autonomous party but simply a subordinate territorial subdivision of what is at the same time the Communist Party of the Soviet Union and of the Russian Federation. Not affected by any federal provisions, the central Party leadership in Moscow can overrule any decisions and replace any leaders in the Ukrainian Republic — as was the case of the recent dismissal of Petro

Montreal, Quebec (Canada)	1
Total	24

NOTE NOTE NOTE
Study the above listing and make your delegate selections accordingly. If your area is governed by an ALLIED UWA CHAPTER (Okruzna Rada), please make your choices as a COLLECTIVE group. Thank you.
Stephen M. Wichar Sr.
Project Coordinator

UKRAINIAN WOMEN ARE POLITICAL PRISONERS AND SERVING SENTENCES

IRYNA SENYK

● Iryna Senyk, a poetess, was born in 1925, near Lviv. She was initially arrested in 1946 in Lviv, on the occasion that she belonged to the Organization of Ukrainian Nationalists, in which she acted as messenger from the O. U. N. Headquarters whose head was Roman Chuprynska, commander of the Ukrainian Insurgent Army. She was sentenced to ten years hard labor. After finishing her term of imprisonment, she left prison with tuberculosis of the bones. After treatment for TB, she obtained her specialist qualifications in literature. In her free time, she wrote patriotic verses full of love for Ukraine and hatred for the enemies of freedom. The publication of her works was interrupted by the arrest of Chornovil, who was to be the editor. From 1969 onwards

Iryna Senyk and others wrote letters in defense of S. Karavansky and V. Moroz. For this she was persecuted. In 1970, the KGB searched her house, after which she was arrested and sentenced to six years imprisonment and five years exile.

The trial was "in camera"; she was charged with propagating literature, for possessing E. Rise's book, "The New literary current in the Ukraine" which was confiscated from her, and for her friendship with V. Moroz, V. Chornovil, M. Osadchy, and with the writer Olga Duchymynska. A Soviet newspaper reported that at her trial Iryna Senyk did not admit to guilt and even considered herself as suffering for the achievement of Ukrainian independence. Her place of confinement is unknown.

NINA KARAVANSKA-STROKATA

Nina Karavanska was born on the 31st of January, 1925, in Odessa. After finishing secondary school, she became a student in the Odessa Medical Institute, from where she graduated with distinction. For a while she worked in the Microbiological Institute in Odessa, and later practiced medicine for 6 years. From 1952 until 1971 she did research in the Odessa Medical Institute, and was working on her doctorate, and publishing many scientific works.

(Continued next week)

FORUM IS OUT. DID YOU RECEIVE YOUR FORUM?

(Continued next week)

TOURS TO UKRAINE

MAY 26 TO JUNE 12

18 DAYS — LAND PRICE \$659.00

TREMBITA—KOSICE—SLOVAKIA—ROVNO BALANCE KOSICE TERNOPIL—LVIV

HALINA	CHORNOMORSKA
June 30 to July 14	July 28 to Aug. 11
SOPILKA	BANDURA
Aug. 18 to Sept. 1	Sept. 29 to Oct. 13

LAND PRICE \$495.00

First Class Hotels, All Meals Plus Air Fare.

Write or Call:

ASTRO TOURS

1411 Walnut Street
Philadelphia, Pa. 19102
Phone: 215-563-9920

ВАСИЛЬ НИЗОВИЙ, President